

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-09-10

Vår referens

Kim Soléus

Controller

kim.soleus@malmo.se

Uppdrag från förskolenämnden att ta fram en uppdaterad strukturersättningsmodell

FSKF-2024-15051

Sammanfattning

I ärende FSKF-2024-5567 (2024-11-19, § 173) uppdrog förskolenämnden åt förskoleförvaltningen att ta fram en uppdaterad strukturersättningsmodell. Syftet med en uppdaterad strukturersättningsmodell är att stärka relationerna mellan barn i förskolan och den pedagogiska personalen som arbetar där. Modellen ska bidra till att alla barn möter en förskola av hög kvalitet som bidrar till en ökad jämlikhet.

Förskoleförvaltningens förslag på uppdaterad strukturersättningsmodell grundar sig huvudsakligen i tre övergripande sammanhang hos förskolebarnen. De tre sammanhangen är utbildning, ekonomi och språk som vardera ligger till grund för tre nivåer av sammanhang. Dessa är hushållstyngd, förskoletyngd och områdestyngd.

Förslag till beslut

1. Förskolenämnden godkänner förvaltningens förslag till uppdaterad strukturersättningsmodell.
2. Förskolenämnden godkänner förvaltningens förslag till ändring av förskolenämndens regler för ersättning till kommunala och fristående förskolor och pedagogisk omsorg.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse Förskolenämnden 250924 Uppdrag från förskolenämnden att ta fram en uppdaterad strukturersättningsmodell
- Bilaga 5 – Enkel prövning av barnets bästa
- Förslag till uppdaterad strukturersättningsmodell
- Bilaga 1 – Teknisk beskrivning av strukturersättningsmodellen
- Bilaga 2 – Räkneexempel
- Bilaga 3 – Områden med områdestyngd 2025

- Bilaga 4 – Strukturersättningsbelopp per förskola

Beslutsplanering

Ordförandeberedning FSKN 2025-09-15

Förskolenämnden 2025-09-24

Ärendet

Bakgrund

Inom intern kontroll gjordes under 2024 en granskning av förskoleförvaltningens underlag om socioekonomiska skillnader vilken presenterades för förskolenämnden i ärende FSKF-2024-4793 (2024-11-19, § 174). Granskningen kommer till slutsatsen att det finns osäkerhet kring huruvida strukturersättningen speglar barnens behov och förutsättningar på ett träffsäkert sätt. Detta gäller dels själva indexkonstruktionen, dels de faktorer som ingår i indexet. Exempelvis visar granskningen att uppgiften om försörjningsstöd är föränderlig då den är beroende av politiska beslut om principer för försörjningsstöd. I den utvärdering av strukturersättningsmodellen som förskolenämnden tog del av i ärende FSKF-2024-5567 (2024-11-19, § 173) gjordes bedömningen att de variabler som ingår i nuvarande modell var i behov att ses över samt hur de viktas i relation till varandra. Mot bakgrund av detta uppdrog förskolenämnden i ärende FSKF-2024-5567 (2024-11-19, § 173) åt förskoleförvaltningen att ta fram en uppdaterad strukturersättningsmodell.

Förskoleförvaltningens förslag på ny strukturersättningsmodell

Syftet med en uppdaterad strukturersättningsmodell är att stärka relationerna mellan barn i förskolan och den pedagogiska personalen som arbetar där. Modellen ska bidra till att alla barn möter en förskola av hög kvalitet som bidrar till en ökad jämlikhet. Ett ytterligare syfte med en uppdaterad modell är att öka strukturersättningens träffsäkerhet och skapa bättre förutsättningar i det kompensatoriska arbetet.

Förskoleförvaltningens förslag på uppdaterad strukturersättningsmodell grundar sig huvudsakligen i tre övergripande sammanhang hos förskolebarnen. De tre sammanhangen är utbildning, ekonomi och språk som vardera ligger till grund för tre nivåer av sammanhang. Dessa är hushållstyngd, förskoletyngd och områdestyngd.

Hushållssammanhang

Hushållssammanhanget består av tre sammanhang som innehåller fyra mätbara variabler som berör individen, det vill säga barnets hushåll. Faktorer och variablerna är följande:

Utbildningssammanhang

- Ingen vårdnadshavare har högre utbildningsnivå än grundskola

- Ingen vårdnadshavare har högre utbildningsnivå än gymnasium

Ekonomiskt sammanhang

- Bor i hushåll med låg ekonomisk standard

Språkligt sammanhang

- Ingen vårdnadshavare född i Sverige

I viktningen av modellen utgör varje del av hushållssammanhanget en tyngd, som summeras till en *hushållstyngd*.

Bostadsområdessammanhang

Bostadsområdessammanhanget innehåller motsvarande variabler som hushållssammanhanget, men baseras på hela bostadsområdet (utifrån regionala statistikområden, även kallat RegSO). Om den genomsnittliga områdestyngden är 1,5 eller över tilldelas barn i det RegSO:t en områdestyngd, om värdet är under 1,5 tilldelas de ingen områdestyngd. Om barnets områdestyngd är över 1,5 bidrar det till sin förskolas strukturersättning.

I bilaga 3 – ”Karta över områden som tilldelas områdestyngd” finns en karta över de områden som tilldelas områdestyngd i modellen.

Förskolesammanhang

Förskolesammanhanget innehåller samma fyra variabler som hushållssammanhanget och är ett mått på genomsnittlig hushållstyngd per förskola. Om den genomsnittliga hushållstyngden per förskola är 1,5 eller över tilldelas förskolan en förskoletyngd. Om den genomsnittliga hushållstyngden per förskola är lägre än 1,5 tilldelas förskolan ingen förskoletyngd.

Modellkonstruktion

I viktningen av modellen utgör varje del av hushållssammanhanget en tyngd, som summeras till en hushållstyngd. Utbildningssammanhanget mäts i två steg, där endast en grundskoleutbildning väger tyngre än endast en gymnasial utbildning. Alla barn som har två vårdnadshavare som inte har högre utbildning än grundskola ingår även i variabeln ”Ingen vårdnadshavare har högre utbildning än gymnasiet”. Detta innebär att när utbildningen är mycket låg, genererar det alltid två tyngder. Hushållstyngden kan uppgå till fyra tyngder.

Bostadsområdessammanhanget definieras i modellen om områdestyngd och utgör en tyngd. Den består dock av samma ingående variabler som hushållstyngden. Områdestyngden tilldelas bostadsområden som har en hög genomsnittlig andel personer med låg utbildning, hög andel hushåll med låg ekonomisk standard och hög

andel personer födda utanför Sverige. Exakt hur beräkning görs återfinns i Bilaga 1 – ”Teknisk beskrivning av strukturersättningsmodellen”.

Förskolesammanhanget definieras som förskoletyngd och kan i likhet med bostadstyngden utgöra en tyngd. Den består av samma ingående variabler som hushållstyngden, men beräknar genomsnittlig hushållstyngd per förskola. Det vill säga, på en förskola där barnen i hög utsträckning har lågutbildade vårdnadshavare, bor i hushåll med låg ekonomisk standard eller har vårdnadshavare födda utanför Sverige, tilldelas alla barn på förskolan en förskoletyngd.

I bilaga 2 – ”Räkneexempel” finns exempel på hur strukturersättningen beräknas. Utgångspunkten är det enskilda barnet, men hur strukturersättningen fördelas per förskola framkommer.

Ekonomiska konsekvenser av en ny strukturersättningsmodell

Förslaget till en uppdaterad strukturersättningsmodell innebär en omfördelning av de ekonomiska resurser som i förskolenämndens resursfördelningsmodell fördelas efter socioekonomiska faktorer. I nuvarande resursfördelningsmodell är det fyra procent av grundersättningen som fördelas efter socioekonomiska faktorer. Denna utredning har avgränsats till att inte undersöka en förändring av strukturersättningsens relativa storlek gentemot grundersättningen i övrigt.

I bilaga 4 – Strukturersättningsbelopp per förskola finns en jämförelse på strukturersättningsbelopp mellan nuvarande strukturersättningsmodell och förslaget till uppdaterad strukturersättningsmodell. För nuvarande modell är det samma belopp som förskolenämnden beslutade om i samband med nämndsbudget 2025 och som ingår i en förskolas grundbelopp. Avseende förslaget till uppdaterad modell så är beloppen baserade på nämndsbudget 2025 som om förslaget på den uppdaterade modellen hade varit beslutad och gällande.

Ändring av förskolenämndens regler för ersättning till kommunala och fristående förskolor och pedagogisk omsorg

Förskolenämndens dokument som beskriver de regler som ligger till grund för resursfördelning till kommunala och fristående förskolor och pedagogisk omsorg är i behov av justering med anledning av en uppdaterad strukturersättningsmodell. Den del av regelverket som beskriver strukturersättningen inom förskolenämndens resursfördelningsmodell föreslås uppdateras och ersättas av följande skrivning:

Strukturersättning

Av det totala belopp som budgeterats att avse grundbelopp exklusive lokalkostnader avsätter förskolenämnden fyra procent till strukturersättning. Strukturersättningen är

viktad efter socioekonomiska faktorer och beror på hur förskolans barn svarar mot följande fyra variabler:

- Ingen vårdnadshavare har högre utbildningsnivå än grundskola
- Ingen vårdnadshavare har högre utbildningsnivå än gymnasium
- Bor i hushåll med låg ekonomisk standard
- Ingen vårdnadshavare född i Sverige

De fyra variablerna skapar tillsammans en hushållstyngd. Hushållstyngden tillsammans med en förskoletyngd samt en områdestyngd ligger till grund för en förskolas socioekonomiska index av vilken en förskolas strukturersättning baseras på.

För att skapa planeringsförutsättningar för enheten hålls en enhets strukturersättning per barn konstant under året. En mätning av förskolans inskrivna barn genomförs under september och styr fördelningen av strukturersättning för det kommande året. Förskolor och pedagogisk omsorg som startar verksamhet efter tidpunkten för mätning erhåller det genomsnittliga beloppet för alla förskoleverksamheter.

Förskoleförvaltningens förslag till beslut

Förskolenämnden föreslås att besluta enligt förskoleförvaltningens förslag till uppdaterad strukturersättningsmodell. Om förskolenämnden beslutar enligt förvaltningens förslag innebär det att den uppdaterade strukturersättningsmodellen implementeras i förskolenämndens resursfördelning från och med 2026-01-01.

Förskolenämnden föreslås besluta att godkänna förvaltningens förslag till ändring av förskolenämndens regler för ersättning till kommunala och fristående förskolor och pedagogisk omsorg. Dokumentet uppdateras i sin helhet i samband med att förskolenämnden beslutar om Nämndsbudget 2026.

Förskoleförvaltningens förslag på uppdaterad strukturersättningsmodell redogörs för i detalj i bilagan ”Förslag till uppdaterad strukturersättningsmodell”.

Ansvariga

Annica Borr Sehovic Enhetschef
Susanne Nilsson Avdelningschef
Serene Rosberg Förvaltningschef